

Konsument

Direktiv om harmonisering av medlemsstaternas lagar och andra författningar om konsument-krediter ("konsumentkreditdirektivet")	59
Regleringen av bolån inom EU	60
Grönbok om finansiella tjänster till privatpersoner och mindre företag på den inre marknaden (KOM (2007) 226 slutlig)	62
Direktivförslag om konsumenträttigheter. KOM (2008)614 Slutlig	63
Översyn av direktivet om distansförsäljning av finansiella tjänster (2002/65/EC)	64
Call for evidence on "substitute" retail investment products	65
Förändringar av insättningsgarantidirektivet (94/19/EG)	66
Credit histories	67

Reglering

Direktiv om harmonisering av medlemsstaternas lagar och andra författningar om konsumentkrediter ("konsumentkreditdirektivet")

Status

Den 7 april enades Ministerrådet om att anta konsumentkreditdirektivet. I augusti 2009 meddelades att direktivet har fått förlängd implementeringstid till den 11 juni 2010 (tidigare 12 maj 2010). [Läs beslutet](#)

För närvarande pågår implementeringsarbetet på nationell nivå. *En departementspromemoria väntas i december 2009.*

Kommissionen har gett i uppdrag till en expert att utföra en studie om beräkning om effektiv ränta enligt direktivet. [Läs studien](#)

Innehåll

Direktivet gäller för de flesta typer av lån mellan 200 euro och 75 000 euro men en viktig begränsning är att bostadslån inte omfattas av reglerna.

Syftet med direktivet är att underlätta långivningen över landsgränserna inom EU. Direktivet, som är ett så kallat fullharmoniseringsdirektiv, innebär att EU:s medlemsländer får likalydande regler för konsumentkrediter, även om det finns flera avsteg från denna harmoniseringsprincip på flera viktiga områden.

Det nya konsumentkreditdirektivet:

- gäller för de flesta typer av lån mellan 200 och 75 000 euro
- omfattar inte bostadslån
- ger konsumenter rätt att ångra ett lån inom 14 dagar
- ställer krav på vilken information som kreditgivare bör lämna till konsumenter i alla led av kreditgivningsprocessen, från de första marknadsföringsåtgärderna till den slutliga utformningen av avtalet

Länkar till direktiv, förslag m.m.
Branschorganisationers agerande
Nationell lagstiftning och implementeringstid i Sverige
Kontaktperson

- förhandsinformationen ska ges i form av ett standardiserat informationsblad som ska utformas på samma sätt i alla länder för att underlätta jämförelser
- ny beräkningsmodell vid förtidsinlösen av lån (skiljer sig från den nuvarande svenska beräkningsmetoden).

► [Länk till direktivet](#)

Bankföreningen har sedan länge följt förhandlingarna kring direktivet och lämnat synpunkter på dess utformning till ansvariga departement. Föreningen har även deltagit i arbetsgrupper inom European Banking Federation (EBF), European Banking Industry Committee och Eurofinas för att föra fram synpunkter på europeisk nivå.

Bankföreningen kommer under 2009 att arbeta för att den svenska implementeringen av direktivet utförs på bästa möjliga sätt.

► [Marie-Louise Ulfward](#)

Reglering
Status
Innehåll

Regleringen av bolån inom EU

Kommissionen presenterade den 18 december 2007 Vitbok om bostadskrediter i EU (White Paper on the Integration of EU Mortgage Credit Markets).

Kommissionen genomförde fram till den 31 augusti 2009 en konsultation "Responsible lending and borrowing" med frågor om den framtida regleringen av kreditgivning och av kreditförmedlare.

Den tillträdande kommissionen väntas under våren 2010 presentera sina förslag baserade på de studier som har gjorts.

I vitboken konstateras att bolån är det största ekonomiska åtagandet för de flesta medborgare under deras livstid. Bolånen beräknas motsvara 47 procent av den samlade BNP:n i EU. Kommissionen anger fyra mål:

- underlätta gränsöverskridande utbud och finansiering av bolån
- ökat produktutbud
- förstärkt förtroende hos konsumenterna (för långgivarna och produkterna)

- underlätta konsumenternas rörlighet (t. ex. byte av långgivare)

Kommissionen anger att följande frågor är nyckelområden som måste hanteras inom ramen för kommissionens kommande politik för tidslösen, effektiv ränta, förhandsinformation till kunderna och ansvarsfull kreditgivning;

Kommissionen har genomfört en undersökning bland medlemsstaterna om åtgärder för att undvika exekutiv försäljning av fast egendom och väntas presentera en rapport om "best practices" under *första halvåret 2010*.

De tidigare planerna på en rekommendation om exekutiv försäljning, fastighetsregister och standarder för fastighetsvärderingar har skjutits upp tills vidare.

Kommissionen har initierat en rad studier av bl.a.:

- företag som inte är kreditinstitut men som tillhandahåller bolån; studien rör deras roll och hur de bör regleras
- de nationella reglerna för marknadsföring av equity release loans (seniorlån och motsvarande)
- kreditförmedlare; förekomst och reglering i olika länder

Studierna har presenterats *under våren 2009 och finns på*

► [Läs studierna](#)

Konsultationen om responsible lending innehåller 15 frågor och berör både konsumentkrediter, bolån och kreditförmedlare. Frågorna gäller bl.a. otillbörlig marknadsföring, olämpliga låneprodukter, kreditprövning, standarder för rådgivning och hur en reglering av kreditförmedlare bör utformas.

► [Läs vitboken](#)

► [Läs konsultationen](#)

► [Läs en sammanställning av yttrandena](#)

Bankföreningen bevakar frågan inom EBF och EMF (European Mortgage Federation).

EMF lämnade ett preliminärt yttrande över vitboken i april 2008.

EMF, EBF, Eurofinas och EBIC yttrade sig över konsultationen.

► [Läs EMF:s yttrande](#)

► [Tomas Tetzell](#)

Branschorganisations agerande

Kontaktperson

Reglering

Grönbok om finansiella tjänster till privatpersoner och mindre företag på den inre marknaden (KOM (2007) 226 slutlig)

Status

Kommissionen presenterade den 30 april 2007 en grönbok (konsultationsdokument) om finansiella tjänster till privatpersoner och mindre företag på den inre marknaden. Intressenter inbjöds att lämna synpunkter senast den 16 juli 2007. Den 20 november 2007 lade EU-kommissionen fram sitt åtgärdsprogram med konkreta initiativ till åtgärder.

► [Länk till Single Market Review, åtgärdsprogrammet](#)

EU-parlamentet har den 5 juni 2008 röstat igenom en resolution enligt vilken parlamentet välkomnar Grönboken om finansiella tjänster samt lämnar vissa kompletterande kommentarer till det fortsatta arbetet.

► [Länk till Parlamentets resolution](#)

Innehåll

Kommissionen konstaterar att marknaden för finansiella tjänster till privatpersoner och mindre företag inte har nått sin fulla potential och att konkurrensen på vissa områden är otillräcklig.

I grönboken beskrivs de övergripande målen för kommissionens politik. De åtgärder som krävs för att låta användarna ta del av fördelarna med en integrerad finansiell marknad i EU beskrivs mer ingående.

Grönboken har resulterat i en rad olika initiativ:

- I maj 2009 publicerade Kommissionen en studie över kreditförmedlare på den inre marknaden. [Läs studien](#)
- Den 1 december 2008 tillkännagav organisationen European Banking Industry Committee (EBIC), som är en sammanslutning av en rad europeiska branschorganisationer inom den finansiella sektorn, en självregleringsåtgärd för att underlätta bankbyten för konsumenter. Kommissionen, Ministerrådet och den europeiska paraplyorganisationen för konsumentorganisationer BEUC, har officiellt ställt sig bakom självregleringskoden. EBIC:s medlemmar ska koordinera implementeringen av bankbyteskoden genom de nationella branschorganisationerna till den 1 november 2009. [Läs EBIC-koden](#)
- Kommissionen har genomfört en konsultation om tillgång till grundläggande bankkonto under april 2009. [Läs konsultationen](#)
- Kommissionen har under våren 2009 gett en konsultbyrå i uppdrag att genomföra en undersökning av "paketeringen" av finansiella erbjudanden.
[Se undersökningen på kommissionens hemsida](#)
- Kommissionen tillsatte en expertgrupp om "credit histories" som i juni 2009 publicerade sin slutliga rapport.

[Länk till rapporten](#)

Länkar till direktiv, förslag m.m.
Branschorganisations agerande
Kontaktperson

- ▶ [Läs grönboken \(svensk version\)](#)
- ▶ [Läs grönboken \(engelsk version\)](#)

EBF skickade in ett yttrande i mitten av juli 2007 och Bankföreningen skickade in ett eget yttrande med synpunkter från ett svenskt perspektiv.

Huvudsakliga synpunkter:

- Kommissionen bör fokusera på att ta bort onödiga hinder istället för att skapa mer lagstiftning
- det finns andra förklaringar till bristande gränsöverskridande handel än bristande konkurrens, t ex kulturella och språkliga barriärer, hindrande skattelagstiftning, ej enhetliga identifieringsmetoder och skillnader i myndigheternas tillsyn
- Föreningen invänder mot idéerna kring standardiserade produkter

- ▶ [Marie-Louise Ulfward](#)

Reglering
Status
Innehåll

Direktivförslag om konsumenträttigheter. KOM (2008)614 Slutlig

Den 8 oktober 2008 lade kommissionen fram ett förslag till ett nytt direktiv om konsumenträttigheter. Det svenska ordförandeskapet kommer att leda arbetet med direktivförslaget under hösten 2009.

För närvarande pågår parlamentsbehandling av direktivförslaget. Under våren 2010 kommer utskottet "Ekonomi och valuta frågor" samt utskottet "Den inre marknaden och konsumentskydd" att ta ställning till direktivförslaget. I november 2010 väntas en omröstning i plenum äga rum.

Direktivförslaget innebär en sammanslagning av fyra EU-direktiv:

- Rådets direktiv 93/13/EEG om oskäliga villkor i konsumentavtal.
- Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG om vissa aspekter rörande försäljning av konsumentvaror och härmed förknippade garantier.
- Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG om konsumentskydd vid distansavtal.
- Rådets direktiv 85/577/EEG för att skydda konsumenten i de fall då avtal ingås utanför fasta affärslokaler.

Dessa direktiv innehåller minimikrav och medlemsländerna har därför implementerat direktiven på olika sätt. Det nya direktivet föreslås bli ett så kallat full harmoniseringsdirektiv vilket innebär att medlemsländerna inte får behålla eller införa bestämmelser som avviker från direktivet.

Direktivet om konsumenträttigheter rör avtal om försäljning av varor och tjänster från företaget till konsumenterna. I princip alla avtal omfattas, dvs. köp i

butiker, på distans eller utanför fasta affärslokaler. Sammanfattningsvis förelås regler kring:

- Informationskrav innan avtal ingås.
- Regler för leverans och riskens övergång till konsumenten. Detta regleras för närvarande inte på EU-nivå.
- Ångerfrist vid distansavtal och avtal utanför fasta affärslokaler. I hela EU införs det en ångerfrist på 14 kalenderdagar och det införs en ny standardiserad ångerblankett.
- Reparation, utbyte och garanti.
- Oskäliga avtalsvillkor. Det fastställs en svart lista med oskäliga avtalsvillkor som alltid är förbjudna i EU och en grå lista för hela EU med avtalsvillkor som anses vara oskäliga om näringsidkaren inte bevisar motsatsen.

Endast vissa artiklar i direktivet ska tillämpas på finansiella tjänster. Det rör sig om t ex konsumentinformation och ångerrätt vid försäljning utanför fasta affärslokaler, konsumenträttigheter avseende avtalsvillkor samt en mängd allmänna bestämmelser.

Direktivet föregicks av en grönbok om översynen av konsumentregelverket KOM (2006) 744 slutlig.

► [Läs direktivförslaget](#)

Bankföreningen och Fondhandlareföreningen har den 2 december skickat ett gemensamt yttrande till Justitiedepartementet. I yttrandet påtalas att undantagen för finansiella tjänster är för otydliga i direktivförslaget.

Direktivet är än så länge på förslagsstadiet. Innan det blir ett direktiv måste även Ministerrådet och EU-parlamentet enas kring förslaget.

► [Marie-Louise Ulfward](#)

Översyn av direktivet om distansförsäljning av finansiella tjänster (2002/65/EC)

Kommissionen har påbörjat en undersökning angående direktivets effekter på den inre marknaden.

På uppdrag av EG-kommissionen har två konsultfirmor, bl a CIVIC Consulting fått i uppdrag att genomföra en studie av "economic impact" när det gäller direktivet. Resultatet av studierna kommer att beaktas i en rapport

Länkar till direktiv, förslag m.m.

Branschorganisations agerande

Nationell lagstiftning och implementeringstid i Sverige

Kontaktperson

Reglering

Status

Innehåll
Länkar till direktiv, förslag m.m.
Branschorganisations agerande
Kontaktperson

från kommissionen som är inplanerad under 2009.

Direktivet gäller distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter. Direktivet innehåller bland annat:

- Utförliga informationskrav
- Regler för överlämnande av avtalsvillkoren och förhandsinformationen
- En ångerrätt på 14 dagar (30 dagar för livförsäkringar och individuella pensionsförsäkringar). Vissa avsteg från ångerrätten görs. Ångerrätten gäller bland annat inte finansiella tjänster, vilkas pris beror på sådana svängningar på finansmarknaden som leverantören inte kan påverka (t.ex. värdepappersmarknaden).
- Regler om annullering av betalning med stulna kort
- Medlemsstaterna ska se till att det införs lämpliga och effektiva förfaranden för reklamation och rättelse för att reglera tvister mellan leverantörer och konsumenter.

► [Länk till EU-kommissionens meddelande om översynen](#)

EBIC (European Banking Industry Committee) har skickat in ett Position Paper 21 maj 2007 med svar på ett antal frågor från kommissionen om effekterna av nuvarande direktiv

Bankföreningen har skickat ett svar på enkätundersökningen till CIVIC Consulting i december 2007.

CEA (Comité Européen des Assurances) avser svara på enkäten som beskrivits ovan.

► [Marie-Louise Ulfward](#)
 ► [Patric Thomsson](#)

Reglering
Status

Call for evidence on "substitute" retail investment products

EU-kommissionen har publicerat en remisskrivelse, en s.k. call for evidence, som ställer frågan om det beträffande "utbytbara" investeringsprodukter för konsumenter finns behov av gemensamma krav på produktgenomlysning och distributionskanaler. Kräver konsumentskyddet att den hittillsvarande institutbaserade synen överges till förmån för funktionellt inriktad reglering? Och, om så är fallet, krävs ny gemenskapsreglering eller kan förändringarna drivas fram genom självreglering? Remisskrivelsen innehöll ett tiotal frågor som kommissionen önskade få besvarade.

Kommissionen fick 80 svar på remisskrivelsen. En rapport med resultatet av

Länkar till direktiv, förslag m.m.
Branschorganisations agerande
Kontaktperson

remissbehandlingen har publicerats i mars 2008.

- ▶ [Läs Kommissionens "Feedback statement on contributions to the call for evidence on substitute retail investment products".](#)

Den 15 juli 2008 anordnade kommissionen en hearing i Bryssel med berörda intressenter.

- ▶ [Läs sammandrag från hearingen](#)

Kommissionen anordnade den 22 oktober 2009 en teknisk workshop med experter från industrin och konsumentrepresentanter. Mötet observerades av representanter från CESR, CEIOPS och CEBS.

- ▶ [Läs protokollet från workshopen](#)
- ▶ [Läs diskussionsunderlag](#)

- ▶ [Läs EU-kommissionens "call for evidence"](#)

CEA (Comité Européen des Assurances) och EBF (European Banking Federation) har svarat på EU-kommissionens Call for evidence.

- ▶ [Patric Thomsson](#)
- ▶ [Marie-Louise Ulfward](#)

Reglering
Status
Innehåll

Förändringar av insättningsgarantidirektivet (94/19/EG)

Till följd av finanskrisen initierade Ekofin-rådet en snabb översyn av insättningsgarantiregelverket. Kommissionen presenterade ett förslag till förändringar i direktivet i oktober 2008. Genom direktiv 2009/14/EG av den 11 mars 2009 har nu ett antal förändringar i insättningsgarantidirektivet (94/19/EG) beslutats. Vissa ändringar ska vara införlivade i medlemsstaterna senast den 30 juni 2009.

De förändringar som har beslutats är bland annat:

- Det lägsta belopp som ska täckas av garantin ska från och med den 30 juni 2009 vara 50 000 euro.
- Det skyddade beloppet ska höjas till 100 000 Euro den 31 december 2010. Denna höjning förutsätter dock att en analys som Kommissionen ska presentera senast den 31 december 2009 inte visar på tydliga nackdelar med en höjning.
- Vid skadefall ska utbetalning, från och med 31 december 2010, ske inom 20 arbetsdagar efter det att den behöriga myndigheten fattat beslut om att

Länkar till direktiv, förslag m.m.

Branschorganisations agerande

Nationell lagstiftning och implementeringstid i Sverige

Kontaktperson

insättningsgarantin ska sättas i kraft. I exceptionella fall ska tidsgränsen kunna förlängas med högst tio dagar.

- Senast den 16 mars 2011 ska Kommissionen presentera en rapport med en analys av möjligheten att minska utbetalningstiden till 10 arbetsdagar.
- Senast den 31 december 2009 ska Kommissionen lägga fram en rapport om bland annat för- och nackdelar med harmonisering av finansieringssystemen, möjliga modeller för riskbaserade avgifter och för- och nackdelar med ett EU-gemensamt insättningsgarantisystem.

► [Direktiv 2009/14/EG](#)

Diskussionerna i Rådet och Parlamentet har främst fokuserat på nivån på det belopp som ska täckas av garantin och på utbetalningstiden. Från svensk sida har vi, gentemot såväl Finansdepartementet som svenska EU-parlamentariker, pekat på att beloppet bör vara detsamma i alla EU-länder och på att utbetalningstiden, för att vara trovärdig, måste vara betydligt längre än de tre dagar som Kommissionen ursprungligen föreslog.

Under våren och sommaren genomförde EU-kommissionen en konsultation avseende bland annat täckningsbelopp, utbetalningstid och finansiering. Länk till konsultationsdokumentet samt Bankföreningens yttrande återfinns nedan.

► [Länk till EU:s konsultationsdokument](#)

► [Länk till Bankföreningens yttrande](#)

De ändringar som ska vara i kraft från 30 juni 2009 behandlas i regeringens proposition 2008/09:186 som beslutade av Riksdagen i juni 2009 (SFS 2009:698).

► [Johan Hansing](#)

Reglering

Credit histories

Status

Kommissionen genomförde fram till den 31 augusti 2009 en konsultation om "Credit histories".

Konsultationen utgör ett av underlagen i de väntade förslagen från den nya kommissionen inom ramen för "responsible lending" (se ovan).

Innehåll

En av kommissionen tillsatt expertgrupp har undersökt hur kreditgivares tillgång till kreditupplysningsinformation i andra EU-länder kan underlättas. Bakgrunden är att det i konsumentkreditdirektivet finns regler om tillgång till relevanta databaser för att bedöma kreditvärdigheten. Det konstateras att systemen är mycket olika utformade i de olika länderna och att de affärsmässiga motiven för ändringar är svaga, men att om behov finns kommer marknaden – kreditgivarna och kreditupplysningsföretagen - att driva fram lösningar. Gruppen presenterar ett 20-tal rekommendationer, i huvudsak riktade till kreditupplysningsföretagen, i syfte att underlätta tillgången till kreditupplysningsinformation över gränserna. Grundläggande tankar är att en kreditgivare ska få tillgång till samma uppgifter i ett annat land som kreditgivaren själv är beredd att lämna (reciprocitet) och att tillgången ska ske på samma villkor som gäller för de inhemska kreditgivarna (icke-diskriminering).

Länkar till direktiv,
förslag m.m.

- ▶ [Läs konsultationen](#)
- ▶ [Läs Eurofinas yttrande](#)
- ▶ [Läs en sammanställning av yttrandena](#)

Kontaktperson

- ▶ [Tomas Tetzell](#)